



Številka: 007-187/2012-6
Ljubljana, 18.06.2012
EVA: 2012-2130-0050
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti–nujni postopek
1. Predlog sklepa vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na svoji seji dne... sprejela sklep:</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.</p> <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">– Generalni sekretariat Vlade RS– Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo– Služba Vlade RS za zakonodajo
2. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– mag. Vinka Soljačič, v. d. generalne direktorice Direktorata za notranji trg
2. b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:
– mag. Radovan Žerjav, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo – mag. Uroš Rožič, državni sekretar – mag. Vinka Soljačič, v. d. generalne direktorice Direktorata za notranji trg

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4. a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države v skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora. Glede na trenutno gospodarsko in finančno krizo v Republiki Sloveniji se poskuša s predlogom zakona odpraviti dileme obstoječe zakonodaje, ugotovljene v obdobju izvajanja nadzora nad izvajanjem Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11) ter dodatno omejiti posamezne prejemke. Prav tako je zaradi trenutne situacije ter uvajanja varčevalnih ukrepov (sprejetje Zakona o uravnoteženju javnih financ) v Republiki Sloveniji v predlogu zakona predvidena nova določba, ki ureja omejitev višine osnovnega plačila v družbah, v katerih je Republika Slovenija imetnica 100-odstotnega deleža na osnovno plačo plačnega razreda predsednika vlade. S temi ukrepi poskuša Vlada RS spodbuditi varčevanje ne samo v javnem sektorju ampak tudi v zasebnem sektorju, posebej še v družbah, v katerih je Republika Slovenija 100-odstotna lastnica deleža.

4. b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

Gradivo naj obravnava Odbor Vlade RS za gospodarstvo in trajnostni razvoj na svoji seji dne 26.06.2012 in v istem tednu Vlada RS na svoji redni seji dne 28.06.2012.

S predlogom zakona se odpravljajo dileme obstoječe zakonodaje in dopolnjujejo členi z novimi pravili, ki urejajo oziroma dodatno omejujejo določene prejemke. Prav tako je zaradi trenutne gospodarske in finančne krize ter uvajanja varčevalnih ukrepov v Republiki Sloveniji v predlogu zakona predvidena nova določba, ki ureja omejitev višine osnovnega plačila v družbah, v katerih je Republika Slovenija imetnica 100-odstotnega deleža na osnovno plačo plačnega razreda predsednika vlade.

5. Kratek povzetek gradiva:

ZPPOGD je začel veljati s 15.3.2010, do 1.7.2010 pa so morali člani organov nadzora uskladiti pogodbe poslovnih oseb z določbami ZPPOGD. V tem obdobju izvajanja nadzora nad ZPPOGD so bile ugotovljene dileme v zvezi z zakonom, ki so nastale v praksi in ki se jih s predlogom zakona poskuša odpraviti. Tako se na novo ureja določitev osnovnega plačila v novoustanovljenih družbah in družbah brez zaposlenih, dodatno se omejuje izplačilo odpravnine v primeru sporazumne prekinitve pogodbe in opravljanju funkcije direktorja manj kot 12 mesecev, dopolnjuje se pomen izraza organ nadzora ter določa pomen izraza posredni večinski delež, dopolnjujejo se kazenske določbe, hkrati se tudi omejuje višina osnovnega plačila poslovnih oseb v družbah, v katerih je neposredno ali posredno imetnica 100-odstotnega deleža Republika Slovenija.

6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice S sprejetim predlogom zakona bodo morale družbe, katere so zavezane k upoštevanju določb ZPPOGD (družbe, v katerih so RS oziroma samoupravne lokalne skupnosti neposredno ali posredno imetnice večinskega deleža) skupaj s pogodbo direktorja posredovati tudi dokazila o povprečni bruto plači, izplačani v družbah v skupini ali družbi, če ni skupine ter povprečnem številu zaposlenih na podlagi delovnih ur.	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij Izvajanje zakona bo vplivalo na družbe, v katerih so RS oziroma samoupravne lokalne skupnosti neposredno ali posredno imetnice večinskega deleža. Ker predlog zakona predvideva določene spremembe in novosti pri določitvi prejemkov direktorjev v navedenih družbah, bo treba nekatera pogodbeno določila v pogodbah direktorjev na novo urediti. Za takšno uskladitev pogodbenih določil s pravili ZPPOGD je odgovoren organ nadzora po tem zakonu.	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		
Predlog zakona nima finančnih posledic.		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t) <input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/> t + 1	t + 2	t + 3 <input type="checkbox"/>
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih <input type="checkbox"/> proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika <input type="checkbox"/>	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/ <input type="checkbox"/> Naziv <input type="checkbox"/> PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II. b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika <input type="checkbox"/>	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP/Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t) <input type="checkbox"/>	Znesek za t + 1	
SKUPAJ:				

/OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje): prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov, odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov, obveznosti za druga javna finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva, ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II b). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede:

proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva, ter proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep, je potrebno izpolniti tudi točko II b, saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe.

II. b Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:

Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih proračunski uporabnik izvaja, ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenimi v točki II a.

II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine, določene v točkah II a in II b, je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7. b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR**8. Predstavitev sodelovanja javnosti**

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA

Datum objave: 06. 06. 2012

V razpravo so bili vključeni: /

Mnenja, predloge, pripombe so podali: Ni bilo podanih mnenj v javni obravnavi.

Upoštevani so bili: Ni bilo podanih mnenj v javni obravnavi.

Bistvena odprta vprašanja: Ni bilo podanih mnenj v javni obravnavi.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Ministrstvu za finance,
- Ministrstvu za kmetijstvo in okolje,
- Ministrstvu za pravosodje in javno upravo,
- Ministrstvu za infrastrukturo in prostor,
- Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport,
- Službi Vlade RS za zakonodajo,
- Komisiji za preprečevanje korupcije,
- Agenciji za javnopravne evidence in storitve.

Datum pošiljanja: 06.06.2012

Gradivo je medresorsko usklajeno:	v celoti/ pretežno / delno	
	Bistvena odprta vprašanja: <ul style="list-style-type: none"> - Vladno gradivo še ni bilo usklajeno z Združenjem občin, - Pomisleki Službe Vlade RS za zakonodajo glede systemske vprašljivosti urejanja vprašanja omejevanja prejemkov direktorjev z zakonom ter pomisleki glede predlaganega nujnega postopka. 	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: <ul style="list-style-type: none"> - mnenje Ministrstva za pravosodje in javno upravo, - mnenje Službe Vlade RS za zakonodajo. 	
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za:		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		NE
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne		NE

Mag. Radovan Žerjav
MINISTER

Priloge:

- jedro gradiva,
- osnutek predloga Uredbe o dopolnitvi in spremembi Uredbe o določitvi najvišjih razmerij za osnovna plačila ter višine spremenljivih prejemkov direktorjev,
- mnenje Ministrstva za pravosodje in javno upravo,
- mnenje Službe Vlade RS za zakonodajo.

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti ter ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije.

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

SKLEP PREJMEJO:

- Generalni sekretariat Vlade RS
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Služba Vlade RS za zakonodajo

PREDLOG

EVA: 2012-2130-0050

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti – NUJNI POSTOPEK

I. UVOD

1. 1. OCENA STANJA

Zakon o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11, v nadaljnjem besedilu: ZPPOGD) je bil sprejet v Državnem zboru Republike Slovenije 4.3.2010. Na podlagi petega odstavka 4. člena ZPPOGD je Vlada RS izdala Uredbo o določitvi najvišjih razmerij za določitev osnovnih plačil ter višine spremenljivih prejemkov (Uradni list RS, št. 34/10 in 52/11, v nadaljnjem besedilu: uredba).

Do sprejetja ZPPOGD je lahko Vlada RS članom organov nadzora v gospodarskih družbah, ki so v večinski lasti Republike Slovenije, le priporočala, kako naj ravnajo pri določanju višine prejemkov direktorjev. Tako je Vlada RS sprejemala predvsem priporočila, vendar je praksa pokazala, da niso bila vedno upoštevana. Glede na dejstvo, da se Republika Slovenija v času gospodarske krize srečuje s prekomerno zadolženostjo in slabšo likvidnostjo, je bilo nujno potrebno preprečiti vsako nepotrebno ali negospodarno ravnanje pri določitvi prejemkov poslovnih oseb v družbah, kjer imajo RS oziroma samoupravne lokalne skupnosti neposredno ali posredno večinsko lastništvo. Zato se je Vlada RS odločila, da to področje uredi z zakonom. Predmetni zakon namreč določa pravila, ki jih morajo člani organov nadzora družb upoštevati pri odločanju o sklepanju pogodb (pogodb o zaposlitvi, civilnopravnih pogodb in aneksov k tem pogodbam) direktorjev (predsedniki in člani uprav, izvršni direktorji, poslovodje in prokuristi).

Temeljna načela, ki jih upoštevata ZPPOGD in uredba so predvsem zagotovitev enakih meril za določanje prejemkov in odpravnin direktorjev v gospodarskih družbah, ki so v večinski lasti RS in/ali samoupravne lokalne skupnosti, ter da morajo prejemki direktorjev spodbujati dolgoročno vzdržnost družbe in zagotavljati, da so prejemki v skladu z doseženimi rezultati in finančnim stanjem družbe.

ZPPOGD določa zgornje dovoljene višine prejemkov, ki jih člani organov nadzora v družbah, v katerih sta RS, samoupravna lokalna skupnost ali obe skupaj neposredno ali posredno imetnici večinskega deleža, pri določanju prejemkov in odpravnin članov uprav, izvršnih direktorjev, poslovodij ter prokuristov v teh družbah, ne smejo preseči.

ZPPOGD nalaga ministrstvu, pristojnemu za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) obveznost opravljanja nadzora nad določitvijo prejemkov direktorjev v gospodarskih družbah v neposredni ali posredni večinski lasti RS oziroma samoupravnih lokalnih skupnostih. V obdobju izvajanja nadzora nad ZPPOGD so bile ugotovljene nekatere dileme glede izvajanja posameznih določb. Prav tako je ministrstvo pri izvajanju nadzora nad ZPPOGD ugotovilo, katere prejemke direktorjev v navedenih družbah bi bilo smiselno dodatno urediti.

Pri izvajanju nadzora nad izvajanjem ZPPOGD so bile ugotovljene naslednje poglavitne dileme oz. vprašanja na področju urejanja prejemkov poslovnih oseb:

- določitev povprečne bruto mesečne plače v novoustanovljeni družbi: ZPPOGD v drugi alineji tretjega odstavka 4. člena ZPPOGD navaja, da se osnovno plačilo določi v razmerju s povprečno bruto plačo, izplačano v družbah v skupini ali v družbi, če ni skupine, v preteklem poslovnem letu. V povezavi s tem nastane problem pri določanju osnovnega plačila direktorja v primeru novoustanovljene družbe, ki ima še nezaključeno poslovno leto.

- pojem posrednega lastništva in upoštevanje deležev zavodov, agencij idr.: ZPPOGD ne pojasni pojma posrednega lastništva, temveč se v prvem odstavku 2. člena sklicuje na uporabo določb zakona, ki ureja gospodarske družbe (v nadaljnjem besedilu: ZGD-1). Potrebno je poudariti, da razlage instituta posrednega lastništva v obstoječi zakonodaji ne zasledimo. Gre za termin, ki ga pravna teorija sicer omenja, vendar mu šele določbe ZPPOGD dajo potrebno širino. Ker je ZPPOGD *lex specialis*, prihaja v praksi zaradi nedorečenosti določb ZPPOGD do različnih tolmačenj v zvezi z upoštevanjem deležev, ki jih imajo zavodi in skladi v družbah, in sicer gre predvsem za vprašanje ali se njihovi deleži upoštevajo pri ugotavljanju večinskega deleža (posredno lastništvo). Kot izhaja iz določb ZPPOGD zavodi niso zavezani k njegovi uporabi, ker niso organizirani kot družbe, skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Izhajajoč iz namena ZPPOGD, pa se pri ugotavljanju večinskega deleža upoštevajo tudi deleži zavodov v gospodarskih družbah, saj imata v tem primeru Republika Slovenija oz. samoupravna lokalna skupnost posreden vpliv na družbo.

- pravica do odpravnine: ZPPOGD med prejemki do katerih je upravičen direktor navaja tudi pravico do odpravnine. V 4. členu ZPPOGD so določena pravila, ki jih morajo člani organov nadzora upoštevati pri določitvi njene višine. Zakon dalje določa, da odpravnina poleg primerov, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti izplačana, če se direktor po prekinitvi pogodbe ponovno zaposli v družbi. Odpravnina je lahko izplačana le v kolikor so za to podani zakonski pogoji in sicer:

- v primeru, da je bila pogodba prekinjena predčasno;
- razlogi za prekinitve pogodbe ne smejo biti na strani direktorja (1., 2. in 3. alineja 2. odst. 268. čl. ZGD-1 v povezavi s tretjo alinejo sedmega odstavka 294. člena ZGD-1);
- direktor se po prekinitvi pogodbe ne sme ponovno zaposliti v družbi.

Bistvena dilema, ki se pri tem pojavlja je, ali je direktor upravičen do odpravnine v primerih, ko gre za sporazumno prekinitve pogodbe. V kolikor bi izhajali iz instituta odpravnine iz zakona, ki ureja delovna razmerja bi ugotovili, da v tem primeru delavec nima pravice do odpravnine in ni upravičen do denarnega nadomestila iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti. Ministrstvo je sprejelo stališče, da je direktor upravičen do odpravnine v primeru sporazumne prekinitve pogodbe le, če je pogodba sporazumno prekinjena zaradi trajne nezmožnosti za delo iz zdravstvenih razlogov, trajne invalidnosti ipd.

- obvezno določilo o vrnitvi spremenljivega prejemka: Četrty odstavek 4. člena ZPPOGD določa, da mora pogodba s poslovodno osebo vsebovati določilo, po katerem se zahteva vrnitev spremenljivega prejemka, če so izpolnjeni pogoji, ki jih za vrnitev nagrade za poslovno uspešnost ali dela te nagrade določa zakon, ki ureja gospodarske družbe. Navedena določba, ki eksplicitno zahteva, da pogodba direktorja zajema tudi določilo o vrnitvi spremenljivega prejemka je glede na to, da isto obveznost določa že ZGD-1, nepotrebna. Dejstvo je namreč, da morajo družbe pri svojem delovanju upoštevati določbe korporacijskega prava, zato podvajanje navedene določbe ni potrebno. Pri preverjanju usklajenosti pogodb s pravili ZPPOGD morajo tako zaposleni na ministrstvu vsakemu organu nadzora družbe, posredovati zahtevo za uvrstitev takšne določbe v pogodbe, v kolikor je bila spregledana ali na kateri koli drugi način izpuščena.

- odgovorna oseba v primerih, ko ni nadzornega sveta: ZPPOGD določa, da je organ nadzora po tem zakonu nadzorni svet ali upravni odbor, pri družbi z omejeno odgovornostjo, ki nima nadzornega sveta pa skupščina družbe. Zakon v nadaljevanju ne ureja situacije, ko družba nima nadzornega sveta ali skupščine npr. v primeru družbe z enim družbenikom. Dilema kdo predstavlja odgovorno osebo se pojavi tudi v primeru, ko so člani skupščine družbe z omejeno odgovornostjo pravne osebe (drugih družb). V praksi pa se srečujemo tudi z nekoliko kompleksnejšimi primeri, kjer odločitev o tem kdo je odgovorna oseba ni tako samoumevna. Takšen je primer, ko direktor družbe sklene pogodbo s prokuristom. Pri tem se vzpostavlja vprašanje, ali je direktor odgovorna oseba, ki kazensko odgovarja za neupoštevanje določb ZPPOGD ali ne. V vseh navedenih primerih gre za pomembna vprašanja, ki bi jih bilo potrebno predvideti že z zakonom. Težava namreč nastane prav v prekrškovnem postopku, ko je potrebno oglobiti odgovorno osebo zaradi neupoštevanja določb zakona.

- za dosledno izvajanje nadzora nad predmetnim zakonom je še nujno potrebno razpolagati s podatki iz evidenc sodnega in poslovnega registra ter evidenc KDD. V skladu s 7. členom izvaja nadzor nad tem zakonom ministrstvo, pristojno za gospodarstvo. Za potrebe izvajanja nadzora nad izvajanjem tega zakona potrebuje ministrstvo pravico do vpogleda in neposrednega elektronskega pridobivanja podatkov iz sodnega in poslovnega registra Slovenije, centralnega registra nematerizaliziranih vrednostnih papirjev in delniških knjig, ki jih vodi KDD. V praksi se je namreč pokazalo, da se lastniška struktura družbe (predvsem delniških družb) spreminja in je potrebno za dosledno izvajanje nadzora nad predmetnim zakonom pridobiti pravico do ustreznih podatkov o deležih Republike Slovenije ali samoupravne lokalne skupnosti v pravnih osebah in deležih pravnih oseb, v katerih sta neposredno ali posredno imetnici večinskega deleža Republika Slovenija ali samoupravne lokalne skupnosti. Ravno tako je bilo v praksi zaznati kar nekaj ustanovitev novih družb s strani družb, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti RS oziroma samoupravne lokalne skupnosti ter sprememb pri imenovanju zastopnikov in članov organov nadzora v prej navedenih družbah.

1.2. RAZLOGI ZA SPREJETJE ZAKONA

Zaradi dilem oz. vprašanj na področju urejanja prejemkov poslovnih oseb, navedenih v prejšnji 1.1. točki tega gradiva, ki so bila ugotovljena pri izvajanju nadzora nad izvajanjem ZPPOGD v obdobju od sprejetja zakona pa do sedaj, se je ministrstvo odločilo, da pripravi nov dopolnjen in spremenjen ZPPOGD. S predlaganim zakonom se poskuša odpraviti ugotovljene navedene dileme in vprašanja z namenom lažjega in učinkovitejšega izvajanja nadzora nad izvajanjem ZPPOGD.

Hkrati se poskuša glede na finančno in gospodarsko krizo v Republiki Sloveniji uvesti dodatne varčevalne ukrepe tudi v zasebni sektor, predvsem v družbe, v katerih je Republika Slovenija 100-odstotna lastnica deleža. Z namenom lažjega izvajanja nadzora nad izvajanjem ZPPOGD ter uvajanja postopkov o prekršku po uradni dolžnosti v primeru ugotovitve neusklajenosti pogodbe direktorja s pravili ZPPOGD, bi sprejetje zakona omogočilo uporabo dopolnjene določbe, ki določa osebe, ki so po zakonu odgovorne za izvajanje ZPPOGD, dodatno bi se uvedle nove kazenske določbe ter določbe, ki določajo obveznost vrnitve preveč izplačanih prejemkov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je predvsem ureditev dilem obstoječe zakonodaje, ki so nastale pri izvajanju nadzora nad ZPPOGD in omejitev višine osnovnega plačila v družbah, v katerih je Republika Slovenija neposredno ali posredno lastnica 100-odstotnega deleža. Cilj predloga zakona je tudi dodatna omejitev višine ostalih prejemkov in dopolnitev kazenskih določb.

2.2 Načela

- Načelo potrebnosti pravnega urejanja

Načelo potrebnosti pravnega urejanja področja sistema nagrajevanja poslovnih oseb, ker je bilo v praksi ugotovljeno, da vlada samo s priporočili ni dosegla željenih učinkov. Prav tako je potrebno zaradi dilem, ki so nastale v praksi glede posameznih določb ZPPOGD, te z zakonom tudi urediti.

- Načelo odgovornosti

Za uskladitev pogodb z določili ZPPOGD so odgovorni člani organa nadzora po tem zakonu, ki tudi prevzemajo odgovornost za pravilnost sprejetih politik nagrajevanja.

- Načelo dostopnosti

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je pristojno za izvajanje nadzora nad ZPPOGD. Za dosledno in učinkovitejše izvajanje navedenega zakona ministrstvo potrebuje dostop od posameznih evidenc sodnega registra, poslovnega registra, centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev.

- Načelo preglednosti

Ureditev področja politike prejemkov z zakonom omogoča širši javnosti seznanitev s pravili, na katere se zakon nanaša, ciljni skupini pa nalaga obveznost upoštevanja pravil, na katere se zakon nanaša.

2.3 Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve v predlaganem zakonu so:

- opredelitev posrednega lastništva Republike Slovenije oziroma samoupravnih lokalnih skupnosti;
Na novo se opredeljuje pojem posrednega večinskega deleža Republike Slovenije oziroma samoupravnih lokalnih skupnosti.
- smiselna uporaba določb o organu nadzora za direktorja in zastopnika edinega družbenika, kadar direktor ali zastopnik edinega družbenika skleneta pogodbo s prokuristom ali direktorjem;
Predlagana rešitev na novo določa, da je organ nadzora po tem zakonu tudi direktor, kadar sklene pogodbo s prokuristom in zastopnik edinega družbenika, kadar sklene pogodbo z direktorjem odvisne družbe.
- neizplačilo odpravnine v primeru, ko direktor ni bil zaposlen v družbi vsaj 12 mesecev in v primeru sporazumne prekinitve pogodbe (razen zaradi bolezni, trajne invalidnosti);
Ta nova rešitev onemogoča izplačilo odpravnine v primeru, ko direktor ni bil zaposlen vsaj 12 mesecev in primeru sporazumne prekinitve pogodbe, razen če je pogodba sporazumno prekinjena zaradi trajnejše bolezni, invalidnosti ipd.;
- določitev osnovnega plačila za novoustanovljene družbe ali družbe, ki nimajo zaposlenih – v razmerju do izplačane povprečne bruto plače v »družbah v skupini« ali »v dejavnosti«, če ni skupine, za preteklo poslovno leto;
- organ nadzora po ugotovitvi preveč izplačanih prejemkov se z direktorjem dogovori o načinu vrnitve preveč izplačanih prejemkov; v primeru nesprejetega soglasja se preveč izplačani prejemki odtegujejo od mesečnega osnovnega plačila vendar mesečno največ v višini bruto minimalne plače;
- omejitev višine osnovnega plačila v družbah, v katerih je Republika Slovenija neposredno ali posredno lastnica 100-odstotnega deleža na osnovno plačo plačnega razreda predsednika vlade.
Zaradi varčevalnih ukrepov v Republiki Sloveniji se s to določbo ureja omejitev višine osnovnega plačila direktorjev v družbah, kjer je Republika Slovenija lastnica 100-odstotnega deleža.
- obveznost za organe nadzora, da skupaj s pogodbo pošljejo tudi dokazila s podatki o povprečni bruto plači, izplačani v družbah v skupini ali v družbi, če ni skupine za preteklo poslovno leto, povprečnem številu zaposlenih na podlagi delovnih ur;
Zaradi hitrejšega in smotrnejšega izvajanja nadzora nad izvajanjem ZPPOGD se organom nadzora s to določbo nalaga obveznost, da morajo skupaj s pogodbo posredovati tudi dokazila s podatki, na podlagi katerih je bila določena višina osnovnega plačila. Takšna dodatna obveznost za družbe ne bi imela večjega dodatnega administrativnega bremena, saj se v praksi organe nadzora večkrat zaprosi za posredovanje tovrstne dokumentacije.
- omogočanje pridobivanja podatkov o posrednih in neposrednih deležih Republike Slovenije oziroma samoupravnih lokalnih skupnosti za potrebe izvajanja nadzora nad izvajanjem predmetnega zakona (sodnega in poslovnega registra, delniških

knjig KDD, centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev) ter o zastopnikih in članih organov nadzora v prej navedenih družbah.

Ministrstvo za dosledno izvajanje nadzora nad izvajanjem tega zakona potrebuje zahtevane podatke iz navedenih registrov, da bo lahko pravočasno seznanjeno s spremembami na področju lastniškega deleža, imenovanja zastopnikov, članov organov nadzora.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNO FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona nimajo finančnih posledic za državni proračun in druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona ne predvidevajo porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona niso povezane s prilagoditvijo slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih EU

EVROPSKA UNIJA

Evropska komisija je v dopolnilu priporočil 2004/913/ES in 2005/162/ES sprejela priporočilo za sistem plač direktorjev družb, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev. Ustrezna plačna politika naj bi zagotavljala plačilo po učinku in spodbujala direktorje k doseganju srednje in dolgoročne vzdržnosti družb. Priporočilo za plače direktorjev temelji na plačilu po učinku z razkritjem plačne politike. Z dopolnilom k priporočilu so na voljo nadaljnje smernice za doseganje tega cilja z določitvijo najboljših praks za oblikovanje primerne plačne politike. Priporočilo se osredotoča na nekatere vidike sestave direktorskih plač in na njihovo določanje, vključno z nadzorom delničarjev. Komisija je sprejela tudi priporočilo o plačni politiki v sektorju finančnih storitev.

V zvezi s sestavo direktorskih plač priporočilo poziva države članice, da:

- določijo mejo (največ dve leti za nespremenljivi del direktorske plače) za odpravnine (zlata padala) in črtajo odpravnino ob neuspehu,
- določijo razmerje med nespremenljivim in spremenljivim delom plačila ter povežejo spremenljivi del z vnaprej določenimi in merljivimi merili uspešnosti za okrepitev povezave učinka s plačilom,
- spodbujajo dolgoročno vzdržnost družb z uravnoteženjem meril za dolgo- in kratkoročno uspešnost za direktorske plače, odlogom spremenljivega dela plače,

minimalno odmerno dobo za delniške opcije in delnice (najmanj tri leta), zadržanjem dela delnic do konca zaposlitve,

– omogočijo družbam, da zahtevajo vračilo spremenljivega dela plače, izplačanega na podlagi očitno napačnih podatkov.

V zvezi z določitvijo direktorskih plač priporočilo poziva države članice, da:

– razširijo nekatere zahteve za razkritje informacij iz obstoječega priporočila, da bi se izboljšal nadzor delničarjev nad plačnimi politikami,

– zagotovijo delničarjem, zlasti institucionalnim vlagateljem, kadar je primerno, udeležbo na skupščinah in razumno glasovanje o plačah direktorjev,

– določijo, da neposlovodni delavci ne prejmejo delnic kot del plačila za preprečitev navzkrižja interesov,

– okrepijo vlogo in delovanje odbora za plače z uporabo novih načel o (i) sestavi teh odborov, (ii) obvezni udeležbi njihovih članov na skupščini, na kateri se razpravlja o plačni politiki, da lahko dajo pojasnila delničarjem, (iii) preprečevanju navzkrižja interesov svetovalcev za plače.

Priporočilo upošteva dosedanje prizadevanje več držav članic v zvezi s finančno krizo in želi spodbujati takšen razvoj z določitvijo najboljših praks za zagotovitev večje konvergence v EU. Komisija bo skrbno spremljala uporabo priporočila in bo svoje ugotovitve objavila v pregledih dosežkov.

NEMČIJA

5. avgusta 2009 je začel veljati zakon, ki ureja primerno nagrajevanje uprave (Gesetz zur Angemessenheit der Vorstandsvergütung) (VorstAG). Navedeni zakon med drugim spreminja tudi zakon o delniški družbi (Aktiengesetz). Poglavitne rešitve v zakonu so naslednje:

- nadzorni svet lahko odloča o skupnem nagrajevanju posameznega člana uprave samo na plenarnem zasedanju nadzornega sveta,
- sistem nagrajevanja v družbah, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, mora biti usmerjen na trajnostni in dolgoročni razvoj družbe, pri čemer naj bi se pri spremenljivem delu nagrade upoštevala večletna merila. V primeru delniških opcij je direktor upravičen do upravičenja iz njih šele po štirih letih,
- če se poslovanje družbe poslabša, mora nadzorni svet temu primerno na novo določiti nagrado uprave,
- spremenljivi del nagrade za uspešnost mora biti omejen,
- v primeru D&O zavarovanja (Directors and officer zavarovanje – družba zavaruje odškodninsko odgovornost uprave) mora biti predviden lasten delež kritja škodnega zahtevka (od najmanj 10% škodnega zahtevka do najmanj 1,5-letne fiksne nagrade), ki ga krije član uprave sam,
- član uprave družbe, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev po prenehanju mandata ne more biti član nadzornega sveta te iste družbe še dve leti, razen če je imenovan na predlog delničarjev, katerih delež znaša najmanj 25 odstotkov,
- skupščina lahko svetuje glede nagrajevanja uprave, ne more pa sprejemati zavezujočih sklepov o nagrajevanju uprave,

- nagrajevanje uprave delniške družbe mora biti določeno v skladu z razmerjem z učinkovitostjo uprave in ne sme presegati običajne nagrade (npr. v panogi, v zvezni deželi) brez tehtnega razloga,
- nadzorni svet odškodninsko odgovarja za določitev neprimerne nagrade upravi.

BELGIJA:

Belgijski zakon o korporativnem upravljanju z dne 6. april 2010 (Corporate Governance Act) določa pravila glede prejemkov direktorjev javnih družb in nekaterih družb v državni lasti, npr. belgijske pošte in belgijske železnice. Poleg tega za navedene družbe določa, da morajo objaviti letno poročilo korporativnega upravljanja, ki vsebuje tudi poglavje o politiki prejemkov. Konkretni ukrepi, ki jih zakon določa glede prejemkov direktorjev so naslednji:

- spremenljivi del plače se določa na podlagi vnaprej določenih meril, določenih v pogodbi o zaposlitvi ali drugem aktu sklenjenim med družbo in direktorjem in se lahko izplača samo v primeru, da so merila izpolnjena,
- 25-odstotkov spremenljivega dela plače mora temeljiti na izpolnjevanju meril v obdobju najmanj dveh let in dodatnih 25-odstotkov spremenljivega dela plače mora temeljiti na izpolnjevanju meril v obdobju najmanj treh let, če družbena pogodba ali skupščina ne določita drugače. Pravilo se ne uporablja, če spremenljivi del plače znaša manj kakor 25-odstotkov celotne plače direktorja,
- glede plačil direktorjev s shemami, v skladu s katerimi direktorji prejmejo plačilo v obliki delnic in delniških opcij, zakon določa tri-letno odmerno dobo, ko ni mogoče izvrševanje delniških opcij in pravic do pridobitve delnic ali pravic do prejemkov,
- višina odpravnine je z zakonom omejena na največ 12 ali 18 mesečnih plač, ki jih prejme direktor. Za izplačilo višjega zneska kakor je določen v zakonu, je potrebna odobritev skupščine.

FINSKA:

Finsko ministrstvo za trgovino in industrijo je prve smernice glede prejemkov direktorjev v podjetjih v državni lasti objavilo leta 1999. Smernice so bile od sprejetja do zdaj že večkrat spremenjene in dopolnjene.

Smernice poudarjajo, da mora nagrajevanje direktorjev in ključnih zaposlenih temeljiti na dobičkonosnosti in rasti vrednosti za delničarje. Naloga nadzornega sveta je, da odloča o nagrajevanju direktorjev. Zagotoviti mora, da je nagrajevanje vedno v skladu s poslovanjem podjetja in merljivo z dobičkonosnostjo. Smernice glede osnovnega plačila določajo »upravičeno (primerno) osnovno plačilo«, dodatek k osnovnemu plačilu pa na letni ravni ne sme presegati 40-odstotkov letnega plačila direktorja.

Smernice izključujejo uporabo delniških opcij kot načina nagrajevanja direktorjev. V zvezi z drugimi načini dolgoročnega nagrajevanja direktorjev pa pooblaščajo nadzorni organ, da lahko prekliče nagrado ali pa odloži izplačilo, če bi imelo izplačilo nagrade zaradi spremenjenih okoliščin izredno škodljive posledice za družbo.

Smernice, ki so bile sprva določene kot splošnih priporočila so z leti postale podrobnejše in strožje. Bistvo smernic je bolj kakor splošne usmeritve, ki upoštevajo raznolikost družb v državni lasti, postalo izvajanje podrobnejšega in posebnega nadzora in upravljanja s prejemki v družbah v državni lasti.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona bi v delu, ki družbam nalaga, da morajo skupaj s pogodbo posredovati tudi določene podatke glede povprečne bruto plače, izplačane v družbah v skupini ali družbi, če ni skupine in povprečnem številu zaposlenih na podlagi delovnih ur, ministrstvu omogočil hitrejšo, učinkovitejšo in smotnejšo izvajanje nadzora nad izvajanjem tega zakona.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona sicer določa, da morajo organi nadzora skupaj s pogodbo poslati tudi dokazila o bruto povprečni plači, izplačani v družbah v skupini ali v družbi, če ni skupine, za preteklo poslovno leto in povprečnem številu zaposlenih na podlagi delovnih ur. Takšna novost v zakonu ne pomeni dodatna administrativna bremena, saj morajo organi nadzora pri določitvi višine osnovnega plačila ali preverjanju usklajenosti pogodbenih določil s pravili ZPPOGD vse te podatke preveriti. V praksi ministrstvo velikokrat zaprosi organe nadzora posameznih družb, da pošljejo te podatke zaradi preverbe usklajenosti določb z ZPPOGD, tako da takšna novost ne bi pomenila dodatnega upravnega bremena, ampak bi, nasprotno, omogočila hkratno pošiljanje zahtevane dokumentacije. S takšnim načinom posredovanja dokumentacije bi se omogočil hitrejši pregled pogodb s poslovodnimi osebami ter posledično pridobitev časa in zmanjšanje stroškov tako za družbe kakor za ministrstvo.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Izvajanje zakona bo vplivalo na družbe, v katerih so RS oz. samoupravne lokalne skupnosti neposredno ali posredno imetnice večinskega deleža. Ker predlog zakona predvideva spremembe in novosti pri določitvi prejemkov poslovodnih oseb v navedenih družbah, bo treba nekatera pogodbena določila s poslovodnimi osebami na novo urediti. Za takšno uskladitev pogodbenih določil s pravili ZPPOGD je odgovoren organ nadzora po tem zakonu.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti predpis bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja ta predlog zakona, ni.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11 - obvezna razlaga) se prvi odstavek 2. člena spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pomen izrazov večinski delež, družbe v skupini, uprava, nadzorni svet, upravni odbor in prokurist, uporabljenih v tem zakonu, je smiselno enak, kakor ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.«

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Organ nadzora po tem zakonu je nadzorni svet ali upravni odbor, pri družbi z omejeno odgovornostjo, ki nima nadzornega sveta, skupščina družba, pri družbi z enim družbenikom, zastopnik edinega družbenika, če ta sklene pogodbo z direktorjem, v družbi, kjer pogodbo s prokuristom sklene direktor, pa direktor te družbe.«

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Posredni večinski delež po tem zakonu pomeni, da se v večinski delež všttevajo tudi deleži družb in drugih pravnih oseb, ki niso gospodarske družbe, v katerih so neposredno ali posredno imetnice večinskega deleža Republika Slovenija oziroma samoupravne lokalne skupnosti ali imajo v njih večino upravljaljskih pravic.«

2. člen

V prvem odstavku 4. člena se v sedmi alineji pred piko doda besedilo, ki se glasi:

»ali če je v družbi opravljal funkcijo direktorja manj kot 12 mesecev ter v primeru sporazumne prekinitve pogodbe direktorja, razen v primeru, ko se pogodba direktorja sporazumno prekine zaradi trajne nezmožnosti za delo zaradi zdravstvenih razlogov, trajne invalidnosti ipd«

V tretjem odstavku se druga alineja spremeni tako, da se glasi:

»- osnovno plačilo se določi v razmerju s povprečno bruto plačo, izplačano v družbah v skupini ali v družbi, če ni skupine, za preteklo poslovno leto. V novoustanovljeni družbi, ki še nima zaključenega poslovnega leta ali družbi, ki nima zaposlenih, se osnovno plačilo določi v razmerju s povprečno bruto plačo, izplačano v družbah v skupini ali v dejavnosti, če ni skupine, za preteklo poslovno leto.«

Za drugo alinejo se doda nova alineja, ki se glasi:

»- ne glede na prejšnjo alinejo se lahko določi osnovno plačilo v družbah, ki so v 100-odstotni neposredni ali posredni lasti Republike Slovenije, največ v višini osnovne plače plačnega razreda predsednika vlade, kakor ga določa zakon, ki ureja plače v javnem sektorju.«

V dosedanji tretji alineji se besedilo »v poslovnem letu« nadomesti z besedilom »za poslovno leto«.

Četrty odstavek se črta.

Dosedanji peti odstavek postane četrty odstavek.

3. člen

5. člen se spremeni tako, da se glasi:

»5. člen
(ničnost pogodbenega določila)

(1) Pogodbeno določilo, ki omogoča višje osnovno plačilo, spremenljivi prejemek ali odpravnino, kot so določeni v prejšnjem členu, je nično. Če je pogodbeno določilo nično, se uporabijo določbe tega zakona.

(2) Če organ nadzora ugotovi, da so bili direktorju določeni in izplačani višji prejemki, kot to določa prejšnji člen tega zakona, se mora organ nadzora najkasneje v 30 dneh od te ugotovitve dogovoriti z direktorjem o načinu vrnitve preveč izplačanih prejemkov. V primeru, da med organom nadzora in direktorjem ne pride do soglasja, organ nadzora odloči, da se pri naslednjih mesečnih osnovnih plačilih direktorja odtegnejo preveč izplačani prejemki, vendar mesečno največ v znesku minimalne plače, ki ga minister, pristojen za delo določi na podlagi zakona, ki ureja minimalno plačo. Če direktor ne soglaša z vrnitvijo preveč izplačanih prejemkov, je to ne glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, razlog za predčasno razrešitev z navadno večino glasov skupščine družbe.

(3) V primeru, da ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ugotovi, da so bili direktorju določeni in izplačani višji prejemki, kot to določa prejšnji člen, lahko od organa nadzora zahteva, da se v 30 dneh od dne prejema zahteve ministrstva dogovori z direktorjem o načinu vrnitve preveč izplačanih prejemkov, ali da postopa v skladu z določili prejšnjega odstavka tega člena.«

4. člen

Za 6. členom se doda se nov 6a. člen, ki se glasi:

»6a. člen
(rok za uskladitev pogodbe direktorja ob spremembi deleža)

V primeru, ko družba zaradi spremembe lastniških deležev, postane družba po prvem odstavku 1. člena tega zakona, mora organ nadzora uskladiti pogodbo direktorja v dveh mesecih od dneva spremembe lastniških deležev.«

5. člen

V prvem odstavku 7. člena se črta vejica in besedilo »pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilo: ministrstvo)«.

V drugem odstavku se beseda »takoj« nadomesti z besedilom »v roku 15 dni« in se za prvim stavkom doda stavek, ki se glasi:

»Če je pogodba direktorja že v skladu z določbami tega zakona, jo mora organ nadzora posredovati ministrstvu v roku 15 dni od dneva, ko družba zaradi spremembe lastniških deležev, postane družba po prvem odstavku 1. člena tega zakona.«

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Organ nadzora mora skupaj s pogodbo direktorja posredovati dokazila o povprečni bruto plači, izplačani v družbah v skupini ali v družbi, če ni skupine, za preteklo poslovno leto ter o povprečnem številu zaposlenih na podlagi delovnih ur v družbi ali v družbah v skupini, za preteklo poslovno leto.«

6. člen

Za 7. členom se doda nov 7a. člen, ki se glasi:

»7a. člen

(dostop do podatkov za potrebe izvajanja nadzora)

(1) Ministrstvo za potrebe izvajanja tega zakona vodi:

1. register prejetih pogodb direktorjev po tem zakonu, ki vsebuje te podatke:
 - naziv družbe,
 - sedež družbe,
 - matična številka družbe,
 - datum prejema pogodbe direktorja,
 - ime in priimek direktorja,
 - funkcija direktorja,
 - datum veljavnosti pogodbe direktorja,
 - mandat direktorja.
2. evidenco zastopnikov v družbah, ki so zavezane upoštevati določbe tega zakona in vsebuje te podatke:
 - vrsta zastopnika,
 - osebno ime zastopnika,
 - datum podelitve pooblastila zastopnika,
 - datum izbrisa pooblastila zastopnika,
 - način zastopanja zastopnika.
3. evidenco s podatki o družbah, ki so zavezane upoštevati določbe tega zakona, in vsebuje te podatke:
 - naziv družbe,
 - sedež družbe,
 - matična številka družbe,
 - naziv dejavnosti,
 - velikost družbe,
 - družbeniki/delničarji.

(2) Ministrstvo ima za potrebe izvajanja nadzora nad izvajanjem tega zakona pravico do vpogleda in neposrednega elektronskega pridobivanja podatkov o neposrednih in posrednih deležih Republike Slovenije oziroma samoupravnih lokalnih skupnosti iz:

- sodnega in poslovnega registra Slovenije,
- centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki ga vodi Centralna klirinško depotna družba, d. d. (v nadaljnjem besedilu: KDD), in pridobivanja podatkov o imetnikih vrednostnih papirjev iz tega registra,
- delniških knjig, ki jih vodi KDD, druga pooblaščenca organizacija ali posamezna delniška družba.

(3) Ministrstvo ima za potrebe izvajanja nadzora nad izvajanjem tega zakona pravico do vpogleda in neposrednega elektronskega pridobivanja podatkov iz sodnega in poslovnega registra Slovenije o zastopnikih in članih organa nadzora v družbah, v katerih so Republika Slovenija oziroma samoupravne lokalne skupnosti neposredno ali posredno imetnice večinskega deleža. Ti podatki so naslednji:

- vrsta zastopnika,
- osebno ime zastopnika,
- datum podelitve pooblastila zastopnika,
- datum izbrisa pooblastila zastopnika,
- način zastopanja zastopnika,
- tip člana organa nadzora,
- osebno ime člana organa nadzora,
- datum izvolitve ali imenovanja člana organa nadzora,
- datum razrešitve ali prenehanja člana organa nadzora.«

7. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»8. člen
(kazenske določbe)

Z globo v višini od 4 000 do 5 000 eurov se za prekršek kaznuje:

1. član organa nadzora, če glasuje za sklenitev pogodbe direktorja, ki je v nasprotju z določbami tega zakona, ali če organ nadzora ne sklene pogodbe direktorja v skladu s tem določbami tega zakona ali je ne uskladi z določbami tega zakona (4. člen);
2. predsednik organa nadzora, če organ nadzora ministrstvu ne posreduje pogodbe direktorja ali dokazil v skladu z drugim in tretjim odstavkom 7. člena tega zakona;
3. član organa nadzora, če organ nadzora v roku enega meseca po prejemu zahteve pristojnega ministrstva, ne zahteva vrnitve preveč izplačanih prejemkov v skladu s tretjim odstavkom 5. člena tega zakona.«

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

8. člen

Pogodbo direktorja je potrebno uskladiti s tem zakonom v treh mesecih po njegovi uveljavitvi.

Organ nadzora mora usklajeno pogodbo direktorja posredovati ministrstvu v roku 15 dni po sklenitvi.

Če člani organa nadzora ne predlagajo uskladitve pogodbe direktorja v roku iz prvega odstavka tega člena, je to ne glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, razlog za njihovo predčasno razrešitev z navadno večino glasov skupščine družbe.

9. člen

Vlada mora uredbo iz 4. člena zakona uskladiti z določbami tega zakona v mesecu dni po njegovi uveljavitvi.

10. člen

Tretja alineja tretjega odstavka 4. člena zakona preneha veljati 1. januarja 2015.

11. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

1. člen tega zakona spreminja 2. člen veljavnega zakona. Ker je ZPPOGD lex specialis se s spremenjenim prvim odstavkom pomen izrazov kot je večinski delež, družbe v skupini, uprava, nadzorni svet idr. navezuje na smiselno uporabo zakona, ki ureja gospodarske družbe.

Drugi odstavek dodatno ureja odgovornost direktorja kot organa nadzora za upoštevanje določb ZPPOGD, če je sam pristojen za sklenitev pogodbe s prokuristom družbe. V primeru neusklajenosti pogodbe z določbami ZPPOGD ne bi bilo mogoče zoper direktorja uvesti postopka o prekršku po uradni dolžnosti, ker ni v funkciji organa nadzora, za katerega so predvidene kazenske določbe. Prav tako se za organa nadzora po tem zakonu določa tudi zakoniti zastopnik edinega družbenika, kadar sklene pogodbo z direktorjem odvisne družbe.

Nov tretji odstavek zakona zaradi pravne opredelitve posrednega večinskega lastništva po tem zakonu določa, da posredni večinski delež po tem zakonu pomeni, da se v večinski delež všteto tudi deleži družb in drugih pravnih oseb, ki niso gospodarske družbe, v katerih so neposredno ali posredno imetnice večinskega deleža Republika Slovenija, samoupravne lokalne skupnosti ali obe skupaj. Kot izhaja iz določb ZPPOGD zavodi, agencije ipd. niso zavezani k obvezni uporabi določb ZPPOGD, ker niso oblikovani kot družbe, skladno z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. Izhajajoč iz namena ZPPOGD pa se pri ugotavljanju večinskega deleža upoštevajo tudi deleži slednjih v gospodarskih družbah, saj imata v tem primeru Republika Slovenija oziroma samoupravna lokalna skupnost posreden vpliv na posamezno družbo.

K 2. členu

V sedmi alineji prvega odstavka 4. člena se dopolnjuje določba o izplačilu /neizplačilu odpravnine tako, da odpravnina ne more biti izplačana v primeru sporazumne prekinitev pogodbe, razen če je pogodba sporazumno prekinjena zaradi trajne nezmožnosti za delo iz zdravstvenih razlogov, trajne invalidnosti ipd. Odpravnina tudi ne more biti izplačana v primeru, ko je bil direktor zaposlen manj kot 12 mesecev v tej družbi. Dosedanja določba namreč omogoča, da je direktor upravičen do izplačila odpravnine ne glede na čas zaposlitve v tej družbi, kar pomeni, da bi se lahko odpravnina izplačala tudi v primeru le začasnega opravljanja te funkcije npr. 3 mesece.

V drugi alineji tretjega odstavka 4. člena se spremeni določba, ki ureja določitev osnovnega plačila tako, da se pri določitvi slednjega upošteva razmerje s povprečno bruto plačo, izplačano v družbah v skupini ali družbi, če ni skupine za preteklo poslovno leto. Navedena alineja se še dopolnjuje z načinom določitve osnovnega plačila v novoustanovljeni družbi in družbi, kjer ni zaposlenih. Dosedanja določba druge alineje tretjega odstavka 4. člena namreč določa le način ureditve osnovnega plačila v razmerju s povprečno bruto plačo izplačano v družbah v skupini ali v družbi, če ni skupine, v preteklem poslovnem letu. Pri takšni določitvi osnovnega plačila pride do dileme, kako izračunati povprečno bruto plačo, izplačano v družbi za preteklo poslovno leto, če družba še nima zaključenega preteklega poslovnega leta (npr. novoustanovljena družba). Predlagana dopolnitev omenjene alineje določa, da se osnovno plačilo določi v razmerju s povprečno bruto plačo, izplačano v družbah v skupini ali v dejavnosti, če ni skupine, za preteklo poslovno leto. Če npr. družbo ustanovi družba v skupini ali se družba statusno preoblikuje z združitvijo ali delitvijo in

ostane znotraj skupine je smiselno, da se višina osnovnega plačila določi v višini povprečne bruto plače, izplačane v družbah v skupini, za preteklo poslovno leto. V kolikor pa novoustanovljena družba ni družba v skupini, pa je smiselno višino osnovnega plačila vezati na razmerje s povprečno bruto plačo, izplačano v dejavnosti za preteklo poslovno leto.

Nova tretja alineja na novo določa, da se lahko višina osnovnega plačila v družbah v katerih je Republika Slovenija imetnica 100-odstotnega deleža omeji na osnovno plačo plačnega razreda predsednika vlade, kakor ga določa zakon, ki ureja plače v javnem sektorju.

Četrty odstavek 4. člena ZPPOGD se črta zaradi tega, ker je navedena določba, ki eksplicitno zahteva, da pogodba direktorja zajema tudi določilo o vrnitvi spremenljivega prejemka na podlagi pogojev, kot jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, nepotrebna, saj isto obveznost določa že prej naveden zakon. Vse družbe morajo namreč pri svojem delovanju upoštevati določbe korporacijskega prava, zato podvajanje navedene določbe ni potrebno.

K 3. členu

Dosedanja določba 5. člena določa ničnost pogodbenega določila, ki omogoča višje prejemke kot so dovoljeni na podlagi pravil 4. člena tega zakona. Po dostopnih informacijah ministrstvo ni seznanjeno, da bi se v praksi uporabljal ta inštitut, saj ničnost pogodbenega določila ugotavlja sodišče. S predlaganim besedilom se tako dodatno zahteva, da mora organ nadzora po seznanitvi s preveč izplačanimi prejemki direktorja poskrbeti za vrnitev (preveč) izplačanih prejemkov v določenem roku, pri čemer dodaten predlog ne predvideva saniranja stanja z vložitvijo tožbe, ampak odtegljajem od mesečnega osnovnega plačila, če ne pride do soglasja med organom nadzora in direktorjem o načinu vrnitve preveč izplačanih prejemkov. Ministrstvo i lahko po seznanitvi s preveč izplačanimi prejemki vložiti zahtevo na organ nadzora, da se z direktorjem dogovori o načinu vrnitve preveč izplačanih prejemkov ali v primeru nesprejetega soglasja celo odteguje od mesečnega osnovnega plačila del prejemkov, ki so bili preveč izplačani (mesečno največ v znesku minimalne plače).

K 4. členu

Novi 6.a člen ureja rok za uskladitev pogodbe ob spremembi lastniškega deleža in je določen na 2 meseca. Takšen rok je zaradi časa, ki ga organ nadzora potrebuje, da uskladi pogodbeno določila z ZPPOGD (sklic skupščine, rok za podpis pogodbe idr.). Navedena dvomesečna uskladitev pogodbe direktorja je predvidena za družbe, ki naknadno (po uveljavitvi zakona) postanejo zavezane k upoštevanju pravil ZPPOGD oziroma družbe, ki postanejo družbe po prvem odstavku 1. člena ZPPOGD.

K 5. členu

V tem členu se v prvem odstavku črta skrajšano poimenovanje za ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, v nadaljnjem besedilu. Skrajšano poimenovanje za ministrstvo, pristojno za gospodarstvo se že navaja v novem tretjem odstavku 5. člena zakona.

V drugem odstavku, ki spreminja drugi odstavek 7. člena se izrecno določa obveznost sklenitve pogodbe organa nadzora z direktorjem v primeru, da je pogodbo potrebno uskladiti s pravili ZPPOGD ter rok v katerem je potrebno posredovati usklajeno pogodbo (15-dnevni rok po sklenitvi pogodbe direktorja). V tem odstavku se na novo določa, da je potrebno ministrstvu posredovati že veljavno pogodbo, ki je že usklajena s pravili ZPPOGD ter je ni potrebno dodatno spreminjati. Ko družba postane družba po prvem odstavku 1. člena tega zakona pomeni, ko družba zaradi spremembe lastniške

strukture ali novoustanovljena družba zapade pod ZPPOGD. Določa se tudi obveznost za organ nadzora, da skupaj s pogodbo direktorja posreduje dokazila o povprečni bruto plači, izplačani v družbah v skupini ali družbi, če ni skupine za preteklo poslovno leto ter o povprečnem št. zaposlenih na podlagi delovnih ur. Posredovanje dokazil skupaj s pogodbo direktorja je predvideno v primeru, da se s spremenjeno pogodbo direktorja spreminja višina prejemkov.

Družbe morajo pri določitvi osnovnega plačila že po samem zakonu pravilno izračunati in upoštevati podatke za določitev osnovnega plačila, zato takšna obveznost za njih ne bi pomenila dodatnega administrativnega bremena. Ravno nasprotno bi bilo zaradi hkratne pridobitve različne dokumentacije samo izvajanje nadzora nad zakonom hitrejše in smotrnejše. V praksi je namreč ministrstvo velikokrat zaprosilo družbe za posredovanje tovrstnih dodatnih dokazil.

K 6. členu

Nov 7a. člen daje ministrstvu pravico do vpogleda in neposrednega pridobivanja podatkov iz sodnega in poslovnega registra Slovenije in do registra Centralno klirinške depotne družbe, d. d. Pridobljene podatke bo ministrstvo uporabilo pri ugotavljanju, ali je posamezna pravna oseba zavezana k uporabi določb ZPPOGD, za spremljanje sprememb vpisov pri zastopnikih idr. V tem členu so tudi navedeni podatki, ki jih vsebuje register pogodb direktorjev ter podatki v evidencah, ki jih ministrstvo vodi za potrebe izvajanja nadzora nad izvajanjem tega zakona.

K 7. členu

Določajo se dodatne kazenske določbe k trenutno veljavnemu 8. členu zakona v primerih, ko predsednik organa nadzora ne sklene in ne uskladi pogodbe z direktorjem in če organ nadzora ne posreduje pogodbe na ministrstvo (v tej določbi je po novem zajet tudi primer, da je obstoječa pogodba veljavna in usklajena z določili ZPPOGD ter je ni potrebno spreminjati) ter zahtevanih dokazil o povprečni bruto plači, izplačani v družbah v skupini ali v družbi, če ni skupine, za preteklo poslovno leto. Zaradi novih določb 5. člena zakona, ki urejajo rok in način vrnitve preveč izplačanih prejemkov se dodaja nova kazenska določba za primer, če član organa nadzora v roku enega meseca po prejemu zahteve ministrstva od direktorja ne zahteva vrnitve preveč izplačanih prejemkov.

K 8. členu

Prehodna določba predpisuje tri mesečni rok za uskladitev pogodb s tem zakonom. Daljši rok za uskladitev kot je predlagan v 4. členu (nov 6a. člen) je zaradi 1 mesečnega roka sprejetja uredbe. V prehodni določbi je še določeno, da mora organ nadzora posredovati usklajeno pogodbo v roku 15 dni po sklenitvi ter razlog za predčasno razrešitev članov organa nadzora, če ne predlagajo uskladitve pogodb v zahtevanem roku.

K 9. členu

V tem členu se določa rok za sprejetje vladne uredbe. Zaradi dopolnjene druge alineje in spremenjene dosedanje tretje alineje tretjega odstavka 4. člena ZPPOGD je potrebno uskladiti uredbo, ki bo vsebovala navedene spremembe.

K 10. členu

Ker je nova tretja alineja tretjega odstavka 4. člena zakona, ki na novo določa omejitve višine osnovnega plačila na višino osnovne plače plačnega razreda predsednika vlade zaradi varčevanja začasen ukrep vlade, le-ta preneha veljati 1. januarja 2015.

K 11. členu

Ta člen določa 15-dnevni *vacatio legis*.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

2. člen (pomen izrazov)

(1) Izrazi večinski delež, družbe v skupini, uprava, nadzorni svet, upravni odbor in prokurist, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen, kakor ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

(2) Organ nadzora po tem zakonu je nadzorni svet ali upravni odbor, pri družbi z omejeno odgovornostjo, ki nima nadzornega sveta, pa skupščina družbe.

4. člen (pogodba direktorja)

(1) Člani organov nadzora morajo pri sklenitvi pogodbe z direktorjem glede prejemkov in odpravnin upoštevati ta pravila:

- prejemke direktorja na podlagi pogodbe lahko sestavljata osnovno plačilo in spremenljivi prejemek. Če je slednji v pogodbi predviden, mora biti določeno tudi njegovo najvišje možno plačilo ne glede na merila za izračun spremenljivega prejemka;
- spremenljivi prejemek mora biti odvisen od vnaprej določenih in merljivih meril uspešnosti (obseg poslovanja, povečanje števila zaposlenih, ustvarjanje dodane in tržne vrednosti, širitev poslovanja na tuje trge, primerjava poslovanja s konkurenčnimi družbami ipd.);
- merila uspešnosti morajo vsebovati tudi posebna merila kakovosti za razvoj družbene odgovornosti družbe (odgovornost do zaposlenih, potrošnikov, lokalne skupnosti, varstva okolja itd.);
- spremenljivi prejemek se določi s sklepom organa nadzora na koncu vsakega poslovnega leta. Izplačilo 50 odstotkov tega prejemka se odloži najmanj za dve leti (v nadaljnjem besedilu: obdobje odloga izplačila). Če direktorju mandat poteče pred potekom obdobja odloga izplačila, je upravičen do izplačila 50 odstotkov spremenljivega prejemka že ob izteku mandata. Če je bil direktor manj kot dve leti, mu 50 odstotkov spremenljivega prejemka ne pripada;
- plačilo direktorjev z delnicami ali s sodelovanjem v delniških shemah in opcijah ni dovoljeno, razen v primeru iz naslednjega odstavka tega člena;
- udeležba direktorjev pri dobičku družbe ni dovoljena, razen če zakon, ki ureja udeležbo delavcev pri dobičku, določa drugače;
- odpravnina, poleg primerov, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ne more biti izplačana, če se direktor po prekinitvi pogodbe ponovno zaposli v družbi.

(2) V skladu s pravili iz četrte alineje prejšnjega odstavka se lahko direktorju delniške družbe, s katere delnicami se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, 50-odstotni spremenljivi prejemek izplača v obliki delnic. Število delnic, ki pripadajo direktorju, se določi na koncu vsakega poslovnega leta po zadnji tržni ceni. Kot zadnja tržna cena se šteje povprečna cena delnic, dosežena pri poslovanju s temi delnicami na organiziranem trgu v zadnjih šestih mesecih pred dnevom sprejetja sklepa organa nadzora o višini sprejemljivega prejemka. Delnice se vpišejo na ime direktorja v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev najpozneje v enem mesecu po poteku obdobja odloga izplačila.

(3) Pri določitvi višine osnovnega plačila, spremenljivega prejemka in odpravnine veljajo te omejitve:

- vsi dodatki (dodatek za delovno dobo ipd.) so že vključeni v osnovno plačilo;
- osnovno plačilo se določi v razmerju s povprečno bruto plačo, izplačano v družbah v

skupini ali v družbi, če ni skupine, v preteklem poslovnem letu;
- spremenljivi prejemek lahko znaša največ 30 odstotkov izplačanih osnovnih plačil direktorja v poslovnem letu;
- pravica do odpravnine se lahko določi v višini največ šestkratnega osnovnega mesečnega plačila direktorja.

(4) Pogodba mora vsebovati določilo, po katerem se zahteva vrnitev spremenljivega prejemka, če so izpolnjeni pogoji, ki jih za vrnitev nagrade za poslovno uspešnost ali dela te nagrade določa zakon, ki ureja gospodarske družbe.

(5) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) z uredbo določi razmerje iz druge alineje tretjega odstavka tega člena, pri čemer lahko določi različna razmerja za družbe različne velikosti ali za posamezne dejavnosti. Vlada z uredbo lahko za posamezne dejavnosti določi tudi nižji odstotek spremenljivega prejemka, kot ga določa tretja alineja tretjega odstavka tega člena.

5. člen (ničnost pogodbenega določila)

Pogodbeno določilo, ki omogoča višje osnovno plačilo, spremenljivi prejemek ali odpravnino, kot so določeni v prejšnjem členu, je nično. Če je pogodbeno določilo nično, se uporabijo določbe tega zakona.

7. člen (nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem tega zakona izvaja ministrstvo, pristojno za gospodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) Organ nadzora mora pogodbo z direktorjem takoj po sklenitvi posredovati ministrstvu, to pa jo mora to varovati kot poslovno skrivnost.

8. člen (kazenske določbe)

Z globo v višini od 4 000 do 5 000 eurov se za prekršek kaznuje:

1. član organa nadzora, če glasuje za sklenitev pogodbe, ki je v nasprotju s 4. členom tega zakona;
2. predsednik organa nadzora, če organ nadzora ministrstvu ne posreduje pogodbe (drugi odstavek 7. člena).

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU

Predlagamo, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države v skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora. Glede na trenutno gospodarsko in finančno krizo v Republiki Sloveniji se poskuša s predlogom zakona odpraviti dileme obstoječe zakonodaje, ugotovljene v obdobju izvajanja nadzora nad izvajanjem Zakona o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11) ter dodatno omejiti posamezne prejemke. Prav tako je zaradi trenutne situacije ter uvajanja varčevalnih ukrepov (sprejetje Zakona o uravnoteženju javnih financ) v Republiki Sloveniji v predlogu zakona predvidena nova določba, ki ureja omejitve višine osnovnega plačila v družbah, v katerih je Republika Slovenija imetnica 100-odstotnega deleža na osnovno plačo plačnega razreda predsednika vlade. S temi ukrepi poskuša Vlada RS spodbuditi varčevanje ne samo v javnem sektorju ampak tudi v zasebnem sektorju, posebej še v družbah, v katerih je Republika Slovenija 100-odstotna lastnica deleža.

VI. PRILOGE

Priloga 1: Osnutek Predloga uredbe o dopolnitvi in spremembi Uredbe o določitvi najvišjih razmerij za osnovna plačila ter višine spremenljivih prejemkov direktorjev

PREDLOG

Na podlagi četrtega odstavka 4. člena Zakona o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 21/10 in 8/11) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o dopolnitvi in spremembi Uredbe o določitvi najvišjih razmerij za osnovna plačila ter višine spremenljivih prejemkov direktorjev

1. člen

V Uredbi o določitvi najvišjih razmerij za osnovna plačila ter višine spremenljivih prejemkov direktorjev (Uradni list RS, št. 34/10 in 52/11) se v prvem odstavku 2. člena besedilo »v preteklem poslovnem letu« spremeni v besedilo »za preteklo poslovno leto« ter za piko doda besedilo, ki se glasi:

»V novoustanovljeni družbi, ki nima zaključenega poslovnega leta ali družbi, ki nima zaposlenih, se osnovno plačilo določi v višini povprečne bruto plače, izplačane v družbah v skupini ali v dejavnosti, če ni skupine, za preteklo poslovno leto, pomnožene z mnogokratnikom, ki ga glede na velikost in dejavnost družbe določa ta člen.«

v drugem odstavku 2. člena se za drugim stavkom doda nov stavek, ki se glasi:

»V primeru novoustanovljene družbe, ki nima zaključenega poslovnega leta, se podatki za opredelitev velikosti izpeljejo iz ocene, opravljene v dobri veri med poslovnim letom.«

2. člen

V prvem in drugem odstavku 3. člena se besedilo »v poslovnem letu« nadomesti z besedilom »za poslovno leto«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

3. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-137/2012

Ljubljana, dne

EVA 2012-2130-0042

Priloga 2: Mnenje Ministrstva za pravosodje in javno upravo



REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 00

F: 01 369 57 83

E: gp.mp@gov.si

www.mpju.gov.si

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

IPP - gp.mgrt@gov.si

Številka: 007-1052/2012/11

Datum: 12. 6. 2012

EVA: 2012-2130-0050

Zadeva: **Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti**

Zveza: vaše elektronsko sporočilo z dne 6. 6. 2012

Na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo smo preučili predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti in na gradivo podajamo naslednje pripombe:

K 6. členu (novi 7. a člen)

Po jezikovni razlagi novega 7. a člena naj bi ministrstvo, pristojno za gospodarstvo, imelo pravico do vpogleda in neposrednega elektronskega pridobivanja vseh podatkov za potrebe izvajanja nadzora nad tem zakonom.

Izvajanje nadzora nad tem zakonom v skladu z drugim odstavkom 45. člena Zakona o prekrških nomotehnično pomeni voditi in odločati v postopku o prekršku, kar je imel v »mislih« tudi zakonodajalec pri sprejemanju veljavnega Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju ZPPOGD). To izhaja iz zakonodajnega gradiva, ki je bilo objavljeno v Poročevalcu, št. 160/2009 z dne 9. 12. 2009, iz naslednje obrazložitve 7. člena: »Skladno s predpisi, ki urejajo prekrške, mora biti organ, ki nadzoruje izvajanje zakona, izrecno določen, sicer ni mogoče izvajati prekrškovnih postopkov. Nadzor nad izvajanjem tega zakona bo opravljalo ministrstvo, pristojno za gospodarstvo.«

Po predlagani novelaciji 8. člena naj bi se prekrškovne določbe glasile:

»Z globo v višini od 4 000 do 5 000 eurov se za prekršek kaznuje:

1. član organa nadzora, če (bolje bi bilo uporabiti »ki«) glasuje za sklenitev pogodbe, ki je v nasprotju z določbami tega zakona (4. in 6. člen)

2. predsednik organa nadzora, če organ nadzora ministrstvu ne posreduje pogodbe (drugi odstavek 7. člena).

3. predsednik organa nadzora, če ne sklene pogodbe z direktorjem v skladu z določbami tega zakona (7. člen);

4. predsednik organa nadzora, če ne posreduje pogodbe z direktorjem (7. člen).«

V zvezi s 3. in 4. točko predlagamo, da se navede tudi sklic na drugi odstavek 7. člena, če je leta bil tudi mišljen.

Glede na uvodni del mnenja o namenu obdelave oziroma pridobivanja podatkov se sprašujemo, ali je tako obsežno pooblastilo v zakonu Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo za dostope do vsebine posameznih evidenc oziroma zbirk osebnih podatkov, kot je urejeno v predlaganem novem 7. a členu, z vidika njegove ustavne skladnosti ustrezno. Predlagana ureditev, ki po našem mnenju posega v pravico do informacijske zasebnosti iz 38. člena Ustave Republike Slovenije, je preširoko določena in bi zato lahko bila z vidika obdelave osebnih podatkov neustavna (drugi odstavek 38. člena Ustave Republike Slovenije). Ocenjujemo, da je ureditev problematična z vidika dokončnosti obdelave osebnih podatkov, saj ni natančno določeno, za katere podatke gre – navedene so le posamezne evidence in registri. Prav tako se z vidika ustavnega načela sorazmernosti (2. člen in tretji odstavek 15. člena Ustave Republike Slovenije) člen lahko razume, kot da se bo preverjalo premoženjsko stanje članov in članic poslovnih organov na splošno (t.i. "fishing expedition"), ne pa le z njimi morebiti povezane pravnoorganizacijske oblike, kar je verjetno bil namen predlagane določbe.

Postavlja se nam tudi vprašanje, čemu naj bi imelo ministrstvo dostop do evidenc o izplačanih plačah. Ministrstvo glede na prekrškovne določbe in določbe o nadzoru ne bo nadziralo pravnega oziroma zakonsko in pogodbeno skladnega izplačevanja plač, temveč bo glede na 1. in 3. točko 8. člena preverjalo zakonsko skladnost pogodbe z direktorjem. Vprašanje je, ali je glede na obrazložitev predlaganega člena dostop do te evidence utemeljen. Obrazložitev se namreč glasi: »Ta člen daje ministrstvu pravico do vpogleda in neposrednega pridobivanja podatkov iz registrov in evidenc, ki jih vodita Agencija za javnopravne evidence in storitve in Centralna klirinško depotna družba, d. d. Pridobljene podatke bo ministrstvo uporabilo pri ugotavljanju, ali je posamezna pravna oseba zavezana k uporabi določb ZPPOGD za preverjanje usklajenosti pogodbениh določil z določbami ZPPOGD.«

Glede na to, da naj bi se dostopi do evidenc uporabljali v zvezi z vodenjem postopka in odločanju o prekršku, opozarjamo že na veljavno zakonsko možnost državnega organa kot prekrškovnega organa po tretjem odstavku 45. člena Zakona o prekrških, ki se glasi: »Vsi državni organi in nosilci javnih pooblastil morajo sodišču in prekrškovnim organom v postopku o prekršku dajati potrebno pomoč in podatke brezplačno, upravljavci zbirk osebnih podatkov pa brezplačno posredovati osebne podatke, ki so potrebni za ugotovitev dejstev v zvezi s postopkom in za izvršitev sankcij.«

Glede na to, da predlagana novela zakona zadeva obdelavo osebnih podatkov predlagamo, da se po določbi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov obrnete na Informacijskega pooblaščenca z zaprosilom za predhodno mnenje o usklajenosti določb tega predloga zakona z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo osebne podatke.

Z vidika spoštovanja določb Resolucije o normativni dejavnosti (in Poslovnika Vlade RS) smo zasledili, da predlog zakona določa sprejem podzakonskega predpisa – uredbe, katere osnutek oz. vsaj teze niso priložene v vladnem gradivu.

Resolucija o normativni dejavnosti (Ur.l. RS št.: 95/2009), konkretnije pa 4.odst. osmega člena Poslovnika Vlade RS določata, da »jedro gradiva vsebuje predlog zakona, podzakonskega predpisa ali akta in drugih odločitev vlade«.

Namen določbe je zagotoviti vpogled odločevalcem v celovito urejeno materijo ter se izogniti nevarnosti nepravčasnega sprejetja podzakonskih aktov, ki posledično odložijo implementacijo zakonskih določb. Ta določba je še toliko bolj relevantna za predloge zakonov za katere je predlagan nujni postopek sprejema, saj že sami razlogi za izvedbo tega postopka striktno določajo standarde nujnosti, katerih bistven element je časovna uveljavitev.

Konkreten predlog zakona v prehodnih določbah nalaga vladi, da v roku enega meseca izda uredbo, ki pa je vladno gradivo ne vsebuje, zato predlagamo, da se priloži osnutek oz. vsaj teze predvidene uredbe.

Poleg navedenega opozarjamo, da je treba v skladu z drugim odstavkom 94. člena ZLS opraviti ustrezno usklajevanje določb zakona z združenji občin.

S spoštovanjem,

dr. Senko Pličanič
minister



REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAKONODAJO**

Mestni trg 4, 1000 Ljubljana

T: 01 241 18 00, 01 241 18 02

F: 01 241 18 60

E: gp.svz@gov.si

www.svz.gov.si

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

gp.mgrt

Številka: 100-31/2012/6

Datum: 15.06.2012

Zadeva: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti

Zveza: Vaš dopis št. 007-187/2012/4, ki smo ga prejeli dne 15.06.2012

Po pregledu besedila predloga ugotavljamo, da ste upoštevali naše pripombe in predloge in je gradivo tako usklajeno z našo službo, razen nekaj manjših nomotehničnih popravkov, ki vam jih pošiljamo v priloženi redakciji gradiva, pri čemer pa še vedno ostajajo relevantni naši pomisleki glede sistemske vprašljivosti urejanja tega vprašanja, kot smo jih podali k takratnemu predlogu veljavnega zakona in predlaganemu nujnemu postopku.

Ksenija Mihovar Globokar
DIREKTORICA

Priloga: 1